

ОСОБЕНО МНЕНИЕ

на съдията Гроздан Илиев по к. д. № 10/2019 г.

Подписах определението от 8 октомври 2019 г. по к. д. № 10 от 2019 г., с особено мнение по допустимостта на искането на омбудсмана на Република България. Смятам, че в хода на производството за решаване на делото по същество не настъпи изменение на обстоятелствата, което да налага промяна в особеното мнение, поради което поддържам разбирането, че искането на омбудсмана за установяване на противоконституционност на разпоредбите на чл. 10а, чл. 17а, ал. 2 и чл. 24в от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие (ЗУЧК, обн., ДВ. бр.48 от 15 юни 2007 г., последно изм. и доп. ДВ, бр.21 от 13 март 2020 г.), не следваше да бъде допуснато за разглеждане по същество.

Оспорените изменения на ЗУЧК са част от система от законодателни мерки, насочени към защита на черноморското крайбрежие, води, плажна ивица и дюни срещу неоправдано от гледна точка на обществен интерес ползване, което води до замърсяване и увреждане на околната среда. Акцентът е поставен върху обществената необходимост от регламентиране на отдиha на гражданите чрез къмпингуване, извън къмпинги, чийто режим е уреден в Закона за туризма, както и опазване целостта на различните видове пясъчни дюни и недопускане извършването на дейности, които биха довели до непоправимо увреждане на тази част от природната среда.

Омбудсманът като поддържа, че при уредбата на обществените отношения, предмет на оспорената нормативна уредба е налице законодателна непълнота, непоследователност и вътрешна противоречивост между разпоредбите на чл.10а и чл.17а ЗУЧК, обосновава противоконституционността им поради противоречие с чл. 1, чл. 2, чл. 4, ал. 1, чл.15 и чл.22, ал.3 от Конституцията. С такова правомощие за сезиране на Конституционния съд омбудсманът не разполага. В случая омбудсманът се позовава на противоречие на оспорените законови разпоредби с конституционни принципи и норми, чийто предмет не включва уредба на права и свободи на гражданите. Той е излязъл извън обхвата на предоставената му от чл. 150, ал. 3 от Конституцията инициатива за сезиране на КС, която е ограничена до случаите когато със закон се нарушават права и свободи на гражданите, имащи конституционен ранг – закрепени са в Конституцията, присъщи са на човека и гражданина и са неотменими. Идентична е позицията ми, изразена в Определение № 2 от 12.04.2016 г. по к. д. № 12 от 2015 г., особените ми мнения по допустимостта на искането по к. д. №3/2019 г., к. д. № 1/2017 г., която и по настоящото дело не намирам основание да променям. В този смисъл е и последователната практика на Конституционния съд намерила израз в Решение № 11 от 18.12.2007 г. по к. д. № 6/2007 г.; Определение № 8 от 02.12.2010 г. по к. д. № 14 от 2010 г.; Определение № 1 от 21.02.2019 г. по к. д. № 1 от 2019 г. Следваща предпоставка за допустимост на искането е наличието на пряко засягане/нарушаване на права и свободи на гражданите от оспорените разпоредби, респ. наличие на пряко и непосредствено противоречие с конституционна разпоредба относима към уредбата или защитата на основни права на гражданите. Изискването за наличие на пряко противоречие на оспорената норма на закон със съответната конституционна разпоредба е трайно застъпено и в практиката на КС – Решение № 4 от 15.03.2007 г. по к. д. № 10 от 2006 г.; Решение № 11 от 3.07.2018 г. по к. д. № 8/2008 г.; Определение № 2 от 12.04.2016 г. по к. д. № 12 от 2015 г.; Определение №1 от 21.02.2019 г. по к. д. № 1/2019 г. Наличието на индиректно засягане на права на гражданите, каквито твърдения, изведени през нарушения на чл.4, чл.15 и чл.22, ал.3 от Конституцията се поддържат в искането по отношение на конституционната разпоредба на чл. 55 не може да бъде предмет на искането по чл.150, ал.3 от Конституцията.

Искането не отговаря и на изискванията на чл.17, ал.1 от Закона за Конституционен съд – не е мотивирано в частта относно твърдението, че оспорените норми противоречат на чл.1 и чл.2 от Конституцията, уреждащи източника и начина на упражняване на държавната власт, унитарния характер на държавата и неприкосновеността на територията ѝ.

При положение, че за допустимост на искането с основание по чл.150, ал. 3 от Конституцията са необходими в кумулативна даденост всички процесуални предпоставки, липсата на която и да е от тях прави искането недопустимо, поради което не следваше да бъде допуснато за разглеждането му по същество.

Конституционен съдия:

Гроздан Илиев